

عوامل اجتماعی و انواع سوء رفتارهای علمی

آیدین عباسی^{۱*}، دکتر فرزام فرزان^۲، دکتر میر حسن سید عامری^۳، بهنام زائر^۴

۱. کارشناس ارشد تربیت بدنی دانشگاه مازندران.

۲. استادیار تربیت بدنی دانشگاه مازندران.

۳. دانشیار تربیت بدنی دانشگاه ارومیه.

۴. کارشناس ارشد تربیت بدنی دانشگاه ارومیه.

تاریخ دریافت: (۹۴/۰۷/۲۹) تاریخ پذیرش: (۹۴/۱۰/۰۲)

Social factors and types of academic misconduct

A. Abbasí^{1*}, F. Farzan², M.H. Seyyed Ameri³, B. Zayer⁴

1.M.A in Physical Education , Mazandaran University.

2.Associate Professor in Physical Education ,Mazandaran University.

3.Associate professor in Physical Education ,Urmia University.

4.M.A in Physical Education , Urmia University.

Received:(19 May 2015)

Accepted: (23 Decem 2014)

Abstract

The purpose of the present study is to investigate the influence of Social factors on the incidence of different types of academic misconduct. The method of this study is descriptive, in terms of implementation, it is a survey, and in terms of purpose it is practical. Data for this study were collected using a researcher-constructed questionnaire. Its validity was confirmed by a number of sport management faculty members and its reliability calculated 87/0 with Cronbach's alpha. The questionnaire was designed with a Likert scale of 5 values. The participants of the study were comprised physical education students all over the country. Based on geographic regions of the country, five universities selected from the North, South, East, West and center of the country all of which were graduate students of physical education. The statistical sample of the study included graduate students of Physical Education in Tehran, Shiraz, Kurdistan, Mazandaran and Mashhad Universities. The selection of samples were available by stratified- Stochastic sampling method. Sample size in five colleges determined, based on the number of graduate students of these five faculties and using Morgan table. The findings show the importance of Social factors, especially the lack of adequate supervision of authorities in occurring academic misconduct. In order to deal with all kinds of academic misconduct, the directors of the affair must give special attention to the Social factors, especially the lack of adequate supervision of authorities as an effective factor in the incidence of academic misconducts.

Keywords

academic misconduct, University, Social factors.

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی تأثیر عوامل اجتماعی در بروز انواع سوء رفتارهای علمی است. روش این پژوهش، توصیفی، از نظر اجرا، پیمایشی و از نظر هدف، کاربردی بود. دادهای پژوهش با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته جمع‌آوری شد. روایی آن به وسیله جمی از استادان مدیریت ورزشی تأیید و پایابی آن با آلفای کرونباخ ۰/۸۷ محاسبه شد. این پرسشنامه با مقیاس ۵ ارزشی طیف لیکرت طراحی شده بود. جامعه آماری شامل دانشجویان تربیت بدنی کل کشور بود. بر اساس مناطق جغرافیایی کشور، پنج دانشگاه از شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز کشور که دانشجویان تخصصی رشته تربیت بدنی داشتند، انتخاب شد. نمونه آماری پژوهش شامل دانشجویان تربیت بدنی تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های تهران، شیراز، کردستان، مازندران و شهید بود. انتخاب نمونه‌ها با روش تھیلی تکمیلی رشته تربیت بدنی داشتند، انتخاب شد. نمونه آماری پژوهش شامل دانشجویان تربیت بدنی تحصیلات تکمیلی این پنج دانشگاه و با استفاده از اساس تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی این پنج دانشگاه، بر جدول مورگان تعیین شد. یافته‌های پژوهش نشان از اهمیت زیاد عوامل اجتماعی به خصوص عامل عدم نظارت کافی اشخاص مسئول در بروز سوء رفتارهای علمی داشت. برای مقایله با انواع سوء رفتارهای علمی، باید توجه و پژوهش از طرف خاطبین امر به عوامل اجتماعی به خصوص عامل عدم نظارت کافی اشخاص مسئول به عنوان یک عامل تأثیرگذار در بروز سوء رفتارهای علمی اتخاذ گردد.

واژگان کلیدی

سوء رفتار علمی، دانشگاه، عوامل اجتماعی.

*نویسنده مسئول: آیدین عباسی

*Corresponding Author: aidin, abbasy
E-mail: aidin.s.babol@gmail.com

و همکاران، (۱۳۹۰).

مقالات تقلیلی، تبانی در داوری‌های علمی، کپی‌برداری از تولیدات علمی خارج کشور و ... مثال‌های روشنی از انواع این سوء‌فتارها می‌باشند. امروزه نیز با توجه به گسترش شبیوهای سوء‌رفتار به‌مرور، به واسطه گسترش فناوری‌های اطلاعاتی در نظامهای آموزشی دنیا و رواج آن در محیط‌های تحصیلی کشور ایران، انجام پژوهش‌های گسترده و جدی، از مواردی است که باید از هم اکنون مورد توجه پژوهشگران و مسئولین دنیا از جمله کشور ایران قرار گیرد (موحد و همکاران، ۱۳۸۹).

انواع سوء رفتار علمی

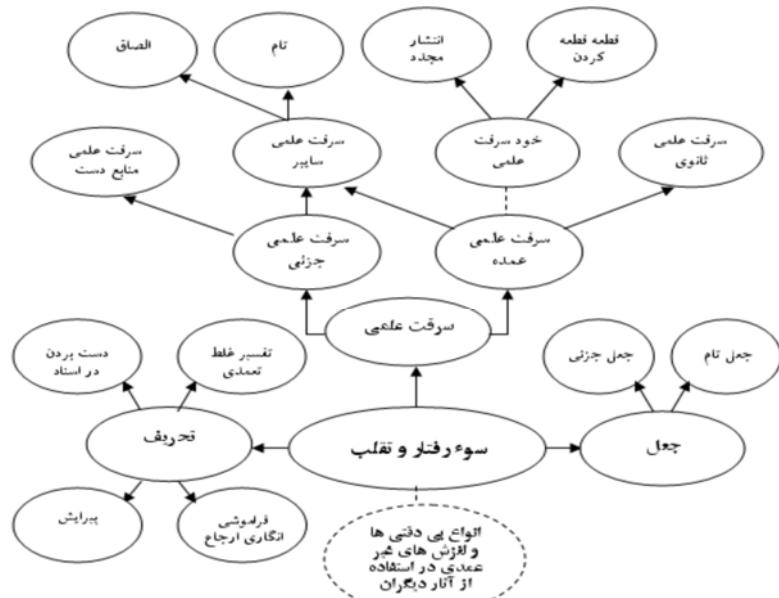
سوء رفتار علمی پدیده فرگیری است که نظامهای آموزشی از سالیان دور با آن روپو بوده و از بابت آن هزینه‌های زیادی را گزارش نموده‌اند (گائینی و همکاران، ۱۳۹۰). اگر چه در مورد میزان شیوع سوء رفتار نمی‌توان درصد مشخصی را تعیین کرد (مقدری و دهمردی، ۱۳۸۸)، ولی پژوهش‌های متعدد در کشورهای مختلف نشان داده‌اند که سوء رفتار خاص یک رشته، یک دانشگاه و یک کشور نبوده و در تمامی دنیا بوده و در حال افزایش است و با پیشرفت فناوری‌های جدید به حدی شایع شده که می‌توان آن را به عنوان معضلی مهم، مورد مطالعه قرار داد (خامسان و امیری، ۱۳۹۰). در شکل شماره ۱، عناصر اصلی و گستره سوء رفتار در کارهای علمی به صورت مختصر بیان شده است.

مقدمة

بشرطی در مقابل پدیدهای مجھول قرار می‌گیرد جستجوگر می‌شود و اگر نتیجه‌ای جدید به دست آورد درواقع تولید علم کرده است. علم وسیله‌ای برای شناخت و دستیابی به یافته‌های دنیا جدید است و ابزاری برای ارتقای زندگی بشر محسوب می‌شود. در جوامعی که علم پذیری به فرهنگ تبدیل نشود، جهل حاکم می‌شود. جهل زمینه‌ساز فقر و ناهنجارهای اجتماعی گوناگونی است. برای مقابله با پیامدهای سوء این موضوع نیاز به تولید علم است (کبودین و همکاران، ۱۳۸۸).

تولید و ترویج علم با رعایت اخلاق حرفه‌ای، تربیت انسان‌های متعدد، پژوهشگر و کارآفرین برای پاسخگویی به نیازهای جامعه و احتلالی فرهنگی با به کارگیری فناوری‌های پیشرفته و تقویت همکاری با مراکز علمی، در سطح ملی و بین‌المللی بخشی از مأموریت دانشگاه‌ها می‌باشد.

با این حال در برخی موارد اهداف سازمان‌های علمی، مانند دانشگاه، بنا به علل مختلف به درستی محقق نمی‌شوند. اهدافی مانند پرورش نیروهای محقق توانمند یا انجام صحیح برخی کارهای علمی و امثال اینها که با فارغ‌التحصیلی تعداد محدودی محقق ناشایست یا ارائه برخی کارهای کم ارزش و تکراری (اکبری و عبدالهی‌فر، ۱۳۹۲) نتیجه سرمایه‌گذاری این سازمان‌ها زیر سوال رفته و تأثیرات منفی بسیاری را به جا می‌گذارد. یکی از عواقب منفی و مهم عدم تحقق درست اهداف جوامع علمی، رواج سوء‌رفتار در پژوهش‌ها است (اجاقی

شکل ۱- عناصر اصلی و گستره سوء رفتار در پایان نامه‌ها و کارهای علمی (به نقل از توکل و ناصری‌زاده، ۱۳۸۸)

این عمل ناشایست را انجام می‌دهد، خبر ندارد؛ علاوه بر این نرخ بالای ورودی‌های مقاطع تحصیلات تکمیلی و حجم بالای کارهای استادان، نبود مهارت علمی بسیاری از پژوهشگران از بعد مدیریت زمان و تحت تأثیر فشارهای روانی حاصل از این شرایط، افراد به سمت سوء رفتارهای علمی سوق پیدا می‌کنند. در تحقیقات مختلف، عوامل بسیاری مانند عوامل اجتماعی و وجود خلق و خوی‌های متفاوت محیطی از عوامل بروز سوء رفتارهای علمی بیان شده است (طالقانی و همکاران، ۱۳۹۳). نتیجه تحقیقات نشان می‌دهند دانشجویانی که ضعف درسی دارند در فضاهای مجازی در مقابل انگیزه‌های تبلیغی فروش، ضعیف عمل کرده و بیشتر تحت تأثیر تبلیغات قرار می‌گیرند. از آنجایی که درصد استفاده دانشجویان از خدمات اینترنتی در اکثر کشورها من جمله ایران در حال افزایش است (قاسمی و همکاران، ۱۳۹۵)، پس تحقیق‌های این چنین، مسئولیت مدیران را در قبال آموزش دانشجویان از بعد آموزش صحیح فرهنگ استفاده از امکانات به روز و آگاه سازی در قبال سوء رفتارهای اینترنتی دو چندان می‌کند (میر یزدی، ۱۳۹۳). این وضعیت سبب هشداری است از بابت این که، آسان‌گیری و عدم آگاهی از عواقب سوء رفتار، موجب تبدیل شدن تفکرات سالم به افکار آسیب‌زا می‌شود (جنی^۳ و همکاران، ۲۰۱۴). سبک تفکر، میزان علاقه به تحصیل، تأثیرپذیری از والدین، ویژگی‌های رفتاری و برخی ابعاد این چنین در میان دانشجویان متفاوت است. پس نوع برخورد با این افراد نیز باید بسته به شرایط روحی و روانی آنها متفاوت باشد (لتا و لیاناس^۴، ۲۰۱۴). توجه به اهمیت اهداف مراکز علمی مانند دانشگاه، ارج نهادن به اهداف این مراکز و آشنا ساختن بیشتر افراد با انواع سوء رفتارهای علمی و احتمال رواج انواع سوء رفتارهای علمی در دنیا به این پژوهش جایگاه ویژه‌ای می‌دهد. تربیت بدنی به خاطر پیوند با رشته‌های مختلف و نقش آن در رابطه با تأثیرات جسمی و روانی، همچنین به خاطر گسترش روز افزون آن و دیگر دلایل این چنین از اهمیت خاصی برخوردار است و هر چیز با ارزشی نیازمند توجهی خاص به خصوص از بعد سوء استفاده‌های احتمالی است. پس توجه به ابعاد سوء رفتارهای علمی به خصوص در این رشته، مهم به نظر رسیده و این اهمیت انگیزه انجام این پژوهش را دو چندان می‌کند.

این پژوهش در راستای اهداف فوق به دنبال پاسخ این سوال است که نظر دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته تربیت

سوء رفتار به دو بخش عمدی و غیر عمدی تقسیم می‌شود: بخش عمدی به سه بخش جعل، تحریف و سرقت علمی تقسیم می‌شود. لغزش‌های غیر عمدی نیز به لغزش‌هایی که به واسطه عدم آگاهی از انواع سوء رفتارها ناشی می‌شود گفته می‌شود؛ یا قطعه قطعه سازی داده‌ها که پیگ و بلاشت^۱ از آن به عنوان دوشیدن داده‌ها یاد می‌کنند. ریس^۲ تحریف در پژوهش را تحریف هدفدار و دستکاری تعمدی داده می‌داند. در کل وجه ممیزه اساسی سوء رفتار و تقلب در تحقیقات از لغزش‌های غیر عمدی داشتن نیت فریب است (توکل و ناصری‌راد، ۱۳۸۸).

با وجود اینکه سوء رفتارهای علمی به لحاظ اخلاقی در اغلب فرهنگ‌ها و محیط‌های علمی، امری غیر اخلاقی محسوب می‌شوند، اما کمایش در همه اقصی نقاط جهان نمونه‌هایی از آن مشاهده می‌شود. از مهم‌ترین عواقب شیوع این سوء رفتارهای عدم اعتماد جامعه به یافته‌های محیط‌های علمی می‌باشد (محرم‌زاده و همکاران، ۱۳۸۸). هر چند مسئله تخلف نکردن در حوزه علم به خصوص علوم ورزشی، فقط به مسئله پژوهش ختم نمی‌شود، بلکه اشخاص مسئول با عملکرد خود به محققان می‌آموزند که در تمام شوونات کاریشان خلاف نکنند (توکل و ناصری‌راد، ۱۳۸۸).

آن چیزی که امروزه بسیاری از محققین بر آن اذعان دارند این است که شیوع سوء رفتار در دانشگاه‌ها با گذشت زمان رو به افزایش است (بنی مهد و پشمی تبار، ۱۳۹۳) و به تحقیق پیرامون آن تأکید بسیاری در سال‌های اخیر شده است. سوء رفتارهای علمی در بین محققین و دانشجویان به حدی شایع شده که برخی از صاحب‌نظران از آن به عنوان اپیدمی یاد می‌کنند. از آنجایی که در برخی دانشگاه‌ها هدف اصلی اکثر دانشجویان اخذ مدرک شده و زمینه‌های جامعه‌پذیری علمی ضعیف، تمایل به سوء رفتار علمی بالاست (ذاکر صالحی، ۱۳۸۹). نظر به قداست و اهمیت رشته‌های دانشگاهی لازم است تا تحقیقات وسیعی پیرامون این پدیده‌ی ضد ارزش به عمل آید تا تمهیيدات لازم به منظور مقابله با آن به شیوه علمی طراحی شود. با توجه به مهم بودن این موضوع، موجود بودن مقالات اصیل می‌تواند مبنای برای درمان این پدیده باشد (اسد و حمیدی، ۱۳۸۲).

تعیین علل اصلی سوء رفتارهای علمی به خصوص علل اجتماعی پیچیده است؛ چون کسی از درون مایه اجتماعی که

3- jenny

4- Lena & lianas

1- Pig & blandest

2- Raise

بود. انتخاب نمونه‌ها با روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی – تصادفی بود. حجم نمونه آماری در پنج دانشکده، بر اساس تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی این دانشکده‌ها و با استفاده از جدول مورگان تعیین شد.

تعداد ۲۳۶ پرسشنامه از نمونه آماری به دست آمد. در تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ استفاده شد. جهت توصیف آزمون‌های از جدول توریع فراوانی و میانگین استفاده شد. برای استنباط متغیرهای پژوهش از آزمون‌های کلموگروف اسمنیوف و فریدمن و آزمون‌های تی استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

در بخش توصیفی، برخی ویژگی‌های پاسخ‌گویان در جدول ۱ قابل ملاحظه‌اند. کمترین سن نظردهنده پسر، ۲۲ سال و بالاترین سن نظردهنده دختر ۲۸ سال بود. تعداد افراد خوابگاهی و روزانه تقریباً ۶ برابر غیرخوابگاهی و شبانه بودند.

بدنی دانشگاه‌های سراسری مذکور این پژوهش درباره عوامل اجتماعی بروز سوء رفتارهای علمی چیست؟

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش، توصیفی و از نظر مسیر اجرا پیمایشی و از نظر هدف کاربردی بود. شیوه‌ی جمع‌آوری داده‌ها، میدانی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته‌ای بود که روایی آن به وسیله جمعی از استادان برجهسته مدیریت ورزشی کشور تأیید و پایابی آن با آلفای کرونباخ ۰/۸۷ محاسبه شده بود. پرسشنامه شامل ۴۲ سؤال در ۵ بخش با مقیاس ۵ ارزشی طیف لیکرت طراحی شده بود. جامعه آماری شامل دانشجویان تربیت بدنه کل کشور بود. بر اساس مناطق جغرافیایی کشور، پنج دانشگاه از شمال، شرق، غرب و مرکز کشور که دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته تربیت بدنه داشتند، انتخاب شد. نمونه آماری پژوهش شامل دانشجویان تربیت بدنه تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های تهران، شیراز، کردستان، مازندران و مشهد

جدول ۱. برخی ویژگی‌های پاسخ‌گویان

دانشجویان	ناظر دهنده‌ها	دختر		پسر		وضعیت تأهل		نوع منطقه		نوع دوره		نوع سکونت	
		تعداد	میانگین سنی (درصد)	تعداد	میانگین سنی (درصد)	متاهل	غیرمتاهل	شبانه	روزانه	بومی	غیربومی	خوابگاهی	غیرخوابگاهی
		۲۶	۶۱/۴%	۲۶	۳۸/۶%	%۹۰	%۱۰	%۷۸	%۸۷	%۲۲	%۱۳	%۸۶	%۱۴

بدنی درباره علل اجتماعی بروز سوء رفتارهای علمی در پایان‌نامه‌ها، تفاوت وجود ندارد که نشان دهنده اهمیت همه عوامل اجتماعی اشاره شده در این پژوهش در بروز سوء‌رفتارهای علمی می‌باشد.

جدول ۲. آمار نظرات پاسخ دهنگان تحقیق صورت گرفته در مورد سوء رفتارهای علمی

سوء رفتارهای علمی	
دانشجویان	
میانگین	۳/۳۰
انحراف معیار	۰/۷۲
درجه آزادی	۲۳۴
مقدار تی	۰/۴۶
معنا داری	۰/۶۴
کلی	نتایج

با توجه به جدول ۲ یافته‌های پژوهش حاکی از این بود که، از دید این دانشجویان، بررسی سوء رفتارهای علمی از اهمیت بالایی برخوردار بوده است. از بررسی نتایج به دست آمده، به خاطر بالا بودن مقدار معناداری (نسبت به سطح معناداری ۰/۰۵) نتیجه گرفته شد که بین نظر دانشجویان درباره انواع سوء رفتارهای علمی تفاوت معناداری وجود نداشته است؛ به عبارتی از دید همه آنها احتمال وقوع سوء رفتارهای علمی اشاره شده در این پژوهش در بین محققان، بالای ۵۰ درصد بوده است.

با توجه به جدول ۳ اغلب انواع سوء رفتارهای علمی مطرح شده در پرسشنامه، بر اساس مقایسه لیکرت دارای میانگین بیش از ۳ (تا حدودی) می‌باشد.

طبق جدول ۴ همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، نتایج آزمون تی نشان داد که بین نظرات دانشجویان رشته تربیت

جدول ۳. انواع سوء رفتارهای علمی مطرح شده در پرسشنامه پژوهش حاضر

ناآگاهانه	انتشار مجدد	جعل	منابع دست دوم	پیرایش غلط	فراموشی ارجاع	دست بودن در استاد	دست بودن در اسناد	تفسیر غلط	
۳/۳۱	۳/۳۴	۳/۲۲	۳/۳۵	۳/۲۵	۳/۱۱	۳/۲۱	۳/۶۵	میانگین	
۱/۰۶	۱/۱۰	۱/۰۲	۱/۰۱	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۸۵	۴/۰۰	انحراف معیار	۱/۳۷
۲۳۴	۲۳۴	۲۳۴	۲۳۴	۲۳۴	۲۳۴	۲۳۴	۲۳۴	درجه آزادی	۰/۷۶
۱/۳۹	۱/۱۴	۱/۰۸	۱/۸	۰/۲۰	۰/۴۰	۲/۱	۰/۶۶	مقدار تی	
۰/۱۶	۰/۲۵	۰/۲۸	۰/۰۶	۰/۸۳	۰/۶۸	۰/۰۳	۰/۵۰	معناداری	

رتبه‌های اول دسته‌بندی است. این نتیجه، لزوم توجه بیش از پیش اشخاص مسئول به عامل آگاهی رسانی را به صورت خاص‌تر نشان می‌دهد. با توجه به یافته‌های پژوهش، عوامل اجتماعی نیز عدم نظارت کافی اشخاص مسئول در رده‌های بالا را نشان می‌دهد که این جایگاه نیز اهمیت استفاده از کارگاه‌های آموزشی مدیریت زمان را تبیین می‌سازد.

بحث و نتیجه‌گیری
 سوء رفتار علمی مفهومی گسترده و عام است و اثرات فرسایشی آن از این رو مضاعف است که مراکز علمی و صحابان قلم و قشر تحصیلکرده "گروه مرجع" تلقی شده و خود، نماد اخلاق و کانون هنجارساز تلقی می‌شود. سوء رفتار علمی روند توسعه‌ی علمی را از مدار سالام آن خارج نموده و موجب می‌شود تا روند تولید علم جای خود را به شکل‌گیری کارخانه‌های مدرک‌سازی دهد. به دلیل این جایگاه است که سوء رفتار علمی آنگاه که به قشر تحصیلکرده جامعه منتبب شود به عامل فروپاشی بنیان‌های اخلاقی جامعه در زمینه‌های وسیع‌تر تبدیل خواهد شد (خلیلی و همکاران، ۱۳۹۳).

نتایج این پژوهش در بخش انواع سوء رفتارهای علمی و عوامل اجتماعی بروز آن با برخی تحقیقات داخلی و خارجی همسو یا ناهمسو بوده که این همسویی یا ناهمسوی‌ها می‌تواند ناشی از تفاوت در شیوه‌های آموزشی، امکانات، اعتقادات دینی، شرایط خانوادگی و مانند این عوامل باشد.
 طبق تحقیقی (لنا و لیاناس، ۲۰۱۴)، عدم آگاهی از انواع

جدول ۱۱. آمار آزمون فرضیه اصلی دوم

متغیر	میانگین دانشجویان	میانگین میانگین‌ها	تفاوت	T	Df	Sig
علل	۳/۶۱	۰/۰۵	۰/۴۶	۲۳۳	۰/۴۶	۰/۶۴

رتبه‌بندی

جهت تمیز راحت‌تر سوالات، رتبه‌های اول تا سوم هر بخش که با استفاده از آزمون فریدمن رتبه‌بندی شده، در جداول ۵ و ۶ آورده شده‌اند.

جدول ۵. رتبه‌های اول تا سوم نظرات دانشجویان درباره انواع سوء رفتار علمی و علل اجتماعی بروز آنها

رتبه (به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم انواع)	رتبه‌بندی نظرات
اول	منابع دست دوم
دوم	انتشار مجدد
سوم	لغزش‌های غیرعمدی

جدول ۶. رتبه‌های اول تا سوم نظرات دانشجویان درباره عوامل اجتماعی بروز سوء رفتارهای علمی

میانگین	بخش علل اجتماعی	سه رتبه اول و میانگین دیدگاه دانشجویان
۳/۷	عدم نظارت و کنترل کافی اشخاص مسئول	
۳/۷	ضعف آموزشی دانشگاه‌ها	
۳/۶	Rahat طلبی اشخاص مسئول	

جالب‌ترین نتیجه، قرارگرفتن لغزش‌های غیرعمدی در

- ✓ پیشنهاد می‌شود برای استفاده بهتر از امکانات سایبری و اینترنتی، به طرق مختلف فرهنگ‌سازی شود.
- ✓ پیشنهاد می‌شود کارگاه‌های مخصوص مدیریت زمان و سیستم‌های برنامه‌ریزی بیشتری به خصوص در مراحل اولیه آموزش برای همه دانشجویان برگزار شود.
- ✓ پیشنهاد می‌شود استاید و داوران دلایل تناقض متن و نتایج تحقیق انجام شده در تحقیقات دانشگاهی را به خاطر بالا بودن اهمیت این دلایل دقیق‌تر پیگیری نمایند.

منابع

- اJacqi, Rضوان؛ Kیوان آراء، محمود؛ چشمeh سهرابی، مظفر؛ پابی، احمد (۱۳۹۰). «تحلیل آسیب شناسی تقلب و سرقت علمی». مجله آموزش در علوم پزشکی، دوره ۱۱، شماره ۹، صص ۱۰۷۳-۱۰۶۳.
- اسد، محمد رضا؛ حمیدی، مهرزاد (۱۳۸۲). «بررسی وضعیت مدیریت کیفیت جامع در سازمان تربیت بدنی کشور». فصلنامه المپیک، شماره ۲۴، صص ۱۳۶-۱۳۵.
- اکبری، پریا؛ عبدالهی فر، مظفر (۱۳۹۲). «سرقت علمی، پلاگیاریسم، علل و ابعاد آن». فصلنامه سلامیک / ایران، شماره ۳۳، ص ۴۷-۳۹.
- بنی مهد، بهمن؛ پشمی تبار، نگار (۱۳۹۳). «رابطه تقلب تحصیلی و فرucht طلبی در میان دانشجویان». فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، شماره ۲۸، ص ۵.
- توکل، محمد؛ ناصری راد، محسن (۱۳۸۸). «دستبرد علمی با تبیین از جامعه شناسی علم». اخلاق در علوم و فناوری، سال ۴، شماره ۳، صص ۱-۳.
- خامسان، احمد؛ امیری، محمد اصغر (۱۳۹۰). «بررسی تقلب تحصیلی در میان دانشجویان دختر و پسر». فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال ۶ شماره ۱، صص ۴۹-۴۵.
- خلیلی، سمیه؛ نورایی، طهمورث؛ شریفیان، اسماعیل (۱۳۹۳). «تأثیر مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت‌های تولیدی ورزشی بر وفاداری عوامل توزیع». فصلنامه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، سال ۳، شماره ۲ (پیاپی ۱۰)، صص ۱۱۴-۱۰۱.
- ذاکر صالحی، غلامرضا (۱۳۸۹). «وضیعت تولید و انتشار کتاب‌های علوم اجتماعی در ایران بر اساس الگوهای علم سنجی». مجله جامعه شناسی ایران، شماره ۳۱، صص ۷۷-۵۶.
- طالقانی، غلامرضا؛ طباطبایی، زهرا؛ غفاری، علی (۱۳۹۳). «بررسی عوامل اجتماعی و سازمانی مؤثر بر فساد اداری در شعب بانک». مدیریت فرهنگ سازمانی، دوره ۱۲، شماره ۲، صص ۲۵۳-۲۳۵.
- قاسمی، حمید؛ فراهانی، ابوالفضل؛ هادوی، سیده فریده؛ ططری، فرید (۱۳۹۵). «اثر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر نگرش

سوء رفتارهای علمی و نبود تعریف جامعی از پلاگیاریزم در بروز انواع سوء رفتارهای علمی بسیار تأثیرگذار می‌باشد. در تحقیقی دیگر (جنی^۶ و همکاران، ۲۰۱۴) نیز بیان شده که عدم آموزش صحیح افراد در استفاده از امکانات و اطلاعات علمی دیگران در بروز سوء رفتارهای علمی بسیار تأثیرگذار می‌باشد. در تحقیق دیگر (لی^۷، ۲۰۱۱) نیز استفاده از شیوه‌های سوء رفتار اینترنتی و نرم‌افزاری در محیط‌های علمی و متعاقب آن استفاده از نرم افزارهای فریب‌یاب در این محیط‌ها در حال افزایش است. طبق تحقیقی دیگر (استاپلتون^۸، ۲۰۱۲) استفاده از خدمات نرم افزاری ضد سوء رفتار در سال‌های اخیر در حال افزایش است. طبق یافته‌های این تحقیق نیز مدیریت ضعیف زمان توسط دانشجو در رددهای بالای علل اجتماعی قرار داشته‌اند. بر خلاف تحقیقات فوق، دست بردن در اسناد و منابع دست دوم در رتبه‌های اول انواع سوء رفتارهای علمی قرار داشتند. با وجود این تفاوت‌ها که می‌تواند به خاطر تفاوت در دسته‌بندی انواع سوء رفتارها در تحقیقات متفاوت از جمله این پژوهش ناشی شود؛ ولی باز هم تتجه همه‌ی تحقیقات نشان از وجود سوء رفتارهای علمی در مراکز علمی و پژوهشی است.

این موضوع به عنوان هشداری مهم برای همه افسار جامعه است تا در بررسی انواع و علل اجتماعی سوء رفتارهای علمی جدیت بیشتری نشان دهند تا از مضرات این مضلل کمترین توان را بپردازند.

نهایتاً با توجه به نتایج این پژوهش برای مقابله با سوء رفتارهای علمی، باید به دنبال شناسایی علل مختلف بروز سوء رفتار از جمله عوامل اجتماعی بوده و ضمناً باید روش‌های جدیدی جهت رفع علل بروز این مشکل اتخاذ شود.

پیشنهادها

- برای مبارزه اساسی با مشکلات به وجود آمده از بعد سوء رفتارهای علمی باید با علل آن به مبارزه برخاست نه با معلول. داشتن طرح‌های بهینه جهت تقویت راههای پیشگیرانه منطقی و به صرفه‌تر به نظر می‌رسد. مانند:
- ✓ پیشنهاد می‌شود جهت آشنایی بیشتر دانشجویان تحصیلات تکمیلی با انواع سوء رفتارهای علمی، ضابطین امر، دوره‌های آموزشی، همایش‌ها و سمینارهای بیشتری مرتبط با این موضوع برگزار کنند.

6- jenny

7- lee

8- Stapleton

- میر یزدی، سید محمود (۱۳۹۳). «چرخه عمر مدیریت تقلب». *ماهنامه حسابدار*. شماره ۲۶۵، ص ۴۵.

REFERENCES

- Jenny Gunnar son, Wlodek J. Kalisz, Annette Patterson (2014). “Teaching International Students How to Avoid Plagiarism: Librarians and Faculty in Collaboration”. *The Journal of Academic Librarianship*, 2014 , Pages 413-417
- Lena Sarlauskiene, Lianas Stabbings (2014). “Understanding of Plagiarism by the Students in HEIs of Lithuania”. *Procardia - Social and Behavioral Sciences*, 2014 , Pages 638-646
- Lee, Y. (2011). “Understanding anti-plagiarism software adoption: An extended protection motivation theory perspective”. *Decision Support Systems*, 50(2), 361-369 .
- Stapleton, P (2012). “Gauging the effectiveness of anti-plagiarism software: An empirical study of second language graduate writers”. *Journal of English for Academic Purposes* 11 (2012) 125–133
- سازمانی هیأت علمی مستخدم و مدعو رشته تربیت بدنی دانشگاه پیام نور». پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. دوره ۴، شماره ۱۶، صص ۶۵-۷۴
- کبودین، بابک؛ زلفی گل، محمدمعلی؛ حاجی عزیزی، بیژن (۱۳۸۸). «منشور اخلاق نویسنده‌گی». *مجله رهیافت*. شماره ۴۵. صص ۱۱-۱۶.
- گائینی، عباسعلی؛ ساکی، بهزاد؛ رمضانی، علیرضا (۱۳۹۰). «ساختار، چارچوب، محتوا و روش نوشن مقاله به شیوه نشریه-های علمی». *فصلنامه المپیک*. شماره ۶۵. ص ۷.
- مقندری، علی؛ دهمردی، مریم (۱۳۹۱). «تقلب و سوء رفتار در پژوهش‌های پژوهشی». *مجله تحقیقات علوم پژوهشی زاهدان*. دوره ۱۴، شماره ۱، صص ۱-۷.
- محرم زاده، مهرداد؛ سیدعامری، میرحسن؛ اسدی، فریده (۱۳۸۸). «بررسی رابطه فرهنگ سازمانی و استقرار مدیریت دانایی در ادارات تربیت بدنی استان آذربایجان غربی». *فصلنامه المپیک*. شماره ۴۸، صص ۱۹-۲۷.
- موحد، مجید؛ عباسی شواری، محمد تقی؛ مرحومی، ندا (۱۳۸۹). «رسانه جنسیت و مصرف گرایی». *فصلنامه شورای فرهنگی /اجتماعی زنان*. سال ۱۲، شماره ۴۷، صص ۴۷-۲۳.

